

**BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER
MÜŞAVİRLİĞİ**

Gazete Kupürleri

07.05.2022

FETÖ kırmızı çizgimiz

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) Türkiye'nin kırmızı çizgisi olduğunu söyledi. Erbaş, Kazakistan **Müslümanlar** Dini İdaresi Başkanlığının ev sahipliğinde Türkistan şehrinde düzenlenen Türk Halkları Müftüleri Birliği Toplantısı'nda konuştu. Erbaş, konuşmasında "Açıkça ifade etmeliyim ki, bizim FETÖ ile hareket eden hiçbir kişi ve kurumla beraber çalışmamız mümkün değildir" dedi.

FİTNE VE İSTİSMAR HAREKETİ

Erbaş, DEAŞ, FETÖ, Boko Haram, Eş-Şebab gibi terör örgütlerinin en çok zararı **Müslümanlara** ve **İslam** coğrafyasına verdiğini ve bunların en tehlikelisinin de FETÖ olduğunu belirterek, şunları kaydetti: "Zira tam bir ikiyüzlülükle kendini profesyonel şekilde kamufle etmektedir. Bu sadece Türkiye'nin iç meselesi değildir. Tüm **İslam** coğrafyasında bir fitne ve istismar hareketidir. Emperyalistlerin hesabına hareket eden bir ihanet şebekesidir. Dünya **Müslümanlarının** yüzde 99'u bu örgütün hain emellerinin farkına varmış ve gerekli tedbirleri almıştır."

ERBAŞ, KARDEŞ ÜLKELERİ UYARDI

FETÖ ile hareket eden kurumlarla çalışmayız

Diyaret İşleri Başkanı Ali Erbaş, FETÖ ile hareket edenlerle beraber çalışmalarının mümkün olmadığını bildirdi. Kazakistan Müslümanları Dini İdaresi Başkanlığının ev sahipliğinde Türkistan'da düzenlenen Türk Halkları Müftüleri Birliği Toplantısı'nda konuşan Erbaş, şunları dile getirdi: "Dünya Müslümanlarının yüzde 99'u bu örgütün hain emellerinin farkına varmış ve gerekli tedbirleri almıştır. Ancak bir iki yerde halen bu terör yapısıyla arasına mesafe koymayan, tavrını açıkça ifade edemeyen kişi ve kurumların varlığı dikkat çekmektedir. Açıkça ifade etmeliyim ki, bizim FETÖ ile hareket eden hiçbir kişi ve kurumla beraber çalışmamız mümkün değildir. Bu, Türkiye'nin kırmızı çizgisidir. Bu yapıya müsamaha göstermek bilgisizlikten kaynaklanıyorsa gaflet, bilinçli yapılıyorsa ihanettir."

DIYANET: Kripto paralarla fitre ve zekat verilemez

■ Diyanet İşleri Başkanlığı, vatandaşlardan ALO 190 Fetva Hattı'na gelen "Kripto paralarla zekat ve fitre verilir mi?" sorusuna, "Para birimleri ülkelerin varlığını temsil eder. Ancak kripto paraların böyle bir vasfı bulunmamaktadır. Şu an için kripto paraların güvenilir ve meşru bir kullanımı olmadığından fitre ve zekat verilirken de kullanılamaz" cevabını verdi. Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, daha önceki açıklamalarında kripto paralara ilişkin, "Güvenilir olmadığı ve istismara açık olduğu için caiz diyemeyiz" demişti.

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş

Diyanet'ten 'kripto para' fetvası: Kripto paralar caiz değil

DIYANET İşleri Başkanlığı, vatandaşlardan Alo 190 Fetva Hattı'na gelen "Kripto paralarla zekât ve fitre verilir mi?" sorusuna, "Para birimleri ülkelere varlığını temsil eder. Ancak kripto paraların böyle bir vasfı bulunmamaktadır. Şu an için kripto paraların güvenilir ve meşru bir kullanımı olmadığından fitre ve zekât verilirken de kullanılamaz" cevabını verdi. **Diyanet**

İşleri Başkanı Ali Erbaş, kripto paralara ilişkin, "Güvenilir olmadığı ve istismara açık olduğu için caiz diyemeyiz. **Din İşleri Yüksek Kurulumuz**, insanları istismar etme ihtimalinin yüksek olması münasebetiyle şu anda kullanımının caiz olmadığını düşünüyor. Soranlara bu şekilde cevap veriliyor" değerlendirmesinde bulunmuştu. **Burak Erdem ÇELİK/ANKARA**

Cuma hutbesi: ŞÜKÜR SANA EY ŞEKÛR

Diyanet İşleri Başkanlığı, Türkiye genelindeki tüm **camilerde** dün Cuma Namazında “Şükür Sana Ey Şekûr” konulu hutbe verdi.

■ Haber Merkezi

Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından irad edilen hutbede, “Yüce Rabbimiz ‘Şekûr’dur, kulunun salih amellerine fazlasıyla karşılık verendir. O halde, şükürle Cenab-ı Hakkın rızasına ve sevgisine talip olalım. Ömrümüze şükürle bereket katalım.” denildi. Cuma hutbesinde, şu ifadeler yer verildi:

“Artık siz beni anın ki ben de sizi anayım. Bana şükredin, bana nankörlük etmeyin!” (Bakara, 2/152) Muhterem **Müslümanlar!** Geliniz, şu mübarek Cuma saatinde, Cenab-ı Hakkın bizlere ihsan ettiği sayısız nimetlerinden bazılarını hep birlikte tefekkür edelim: Yüce Rabbimiz, göklerde ve yerde ne varsa hepsini, geceyi ve gündüzü, güneşi ve ayı, bütün yıldızları insanın hizmetine vermiştir. Yağmurun müjdecisi olan rüzgârları göndermiş, yağmurla hayat verdiği ölü topraktan nice bitkileri, bağları ve bahçeleri çıkarmıştır. Denizleri ve okyanusları insanın emrine vermiş, susuzluğunu giderecek ab-ı hayat çeşmeleri ikram etmiştir. Geçiminde birçok fayda sağlayan hayvanları insana boyun eğdirmiştir.

Evini ve ailesini, insanoğlu için huzur ve dinlenme yeri kılmıştır. Ona, iyiyi kötünden ayırt edebilecek akıl, hissede-bilecek gönül ve nimetlerinden istifade edebilecek duyu organları lütfetmiştir. Hak ve hakikat kılavuzu dinleriyle, hidayet rehberi kitaplarıyla, ahlak ve fazilet örneği rahmet elçileriyle insanları karanlıktan aydınlığa çıkarmıştır. Aziz Müminler! İnsandan beklenen, bitmez tükenmez nimetleri kendisine bahşeden Rabbine şükretmesidir. Nitekim yüce kitabımız Kur’an-ı Kerim’de şöyle buyrulmaktadır: “Artık siz beni anın ki ben

de sizi anayım. Bana şükredin, bana nankörlük etmeyin!”

Kulluğumuzun en önemli nişanesi olan şükür, nimetten evvel onu vereni görmek ve düşünmektir. Yüce Mevla’nın lütuf ve ihsanını ikrar etmek, verdiği-ne rıza göstermektir. Nimetlerin kadir kıymetini bilmek, onlara kör ve sağır kesilmemektir.

Kıymetli **Müslümanlar!** Şükür, sadece dildeki hamd-ü sena değildir. Şükür, kalpte iman ve teslimiyet, akılda tefekkür ve ibret, uzuvlarda ibadet ve itaattir. Evet, dildeki “Elhamdülillah” şükürdür. Bütün nimetlerin Allah’tan geldiğini bilmek ve nimetlerin en küçüğüne bile rıza göstermek şükürdür. İhlâsla işlediğimiz her hayırlı amel şükürdür. Allah’ı anma vesilesi, samimiyet ifadesi namazlarımız şükürdür. Kötülük ve günahlara karşı kalkan olan oruçlarımız şükürdür. Tevhit aşkını ve ümmet olma bilincini kuşandığımız haclarımız şükürdür. Yüce Yaratanımıza sadakatimizin tezahürü zekât, sadaka ve kurbanlarımız şükürdür.

İman, ibadet ve itaatimizi güzel ahlakla kemale erdirmek şükürdür.

Değerli Müminler! Yüce Rabbimiz “Şekûr”dur, kulunun salih amellerine fazlasıyla karşılık verendir. O halde, şükürle Cenab-ı Hakkın rızasına ve sevgisine talip olalım. Ömrümüze şükürle bereket katalım. “Nihayet o gün nimetlerden elbette sorguya çekileceksiniz.” ilahi fermanına cân-ı gönülden kulak verelim. Hesap günü gelmeden evvel şükreden bir kul olmaya gayret gösterelim. “Hani Rabbimiz, ‘Eğer şükrederseniz size nimetimi daha çok vereceğim, nankörlük ederseniz hiç şüphesiz azabım pek şiddetlidir!’ diye bildirmişti.” ayet-i kerimesini çokça tefekkür edelim. Bize yakışanın şükür olduğunu ve şükürün nimetleri artırdığını unutmayalım. Nankörlükten, şükürsüzlükten ve kanaatsizlikten Allah’a sığınalım. Peygamber Efendimizin bize öğrettiği şu duayı dilimizden düşürmeyelim: ‘Allah’ım! Seni zikretmek, sana şükretmek ve sana güzelce ibadet etmek için bana yardım eyle!’” (İLKHA)

Karayolları Trafik Haftası başlıyor

Trafik Haftası, İçişleri Bakanlığı koordinasyonunda ülke genelinde düzenlenecek çeşitli etkinliklerle kutlanacak.

Trafik düzeni ve güvenliği bakımından karayolunu kullananların eğitimindeki önemi vurgulamak, kamuoyunun trafik güvenliğine yönelik duyarlılığının artırılması ve trafik kazalarının azaltılması amacıyla her yıl mayıs ayının ilk cumartesi günü "Karayolu Trafik Güvenliği Günü", bugünü takip eden hafta ise "Karayolu Trafik Haftası" olarak kutlanıyor. Bu doğrultuda İçişleri Bakanlığınca, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve diğer paydaşların katılımı ile 7-13 Mayıs tarihlerinde trafik haftasının illerde çeşitli etkinliklerle kutlanmasına ilişkin genelge valiliklere genelge gönderildi.

Etkinlikler kapsamında, "Yayalar İçin 5 Adımda Güvenli Trafik" mottosunun etkin olarak kullanılması ve tanıtılması amacıyla cumartesi saat 11.00'de ülke genelinde eş zamanlı olarak vali, kaymakam ve koluk amirlerinin katılımıyla il/ilçelerde belirlenen noktalarda medya kuruluşları da davet edilerek vatandaşlara kampanya hakkında bilgilendirme yapılacak. Söz konusu mottosunun görselleri sosyal medya platformlarında kullanılacak ve vatandaşların yoğun olarak bulunduğu alanlarda billboardlara asılacak.

TRAFİK KONUSUNDA VAAZ VERİLECEK

Karayolu Trafik Haftası süresince il/ilçe müftülükleriyle gerekli koordinasyon sağlanarak, camilerde verilecek vaazlarda trafik güvenliğine ilişkin mesajlar iletilecek. İl Milli Eğitim Müdürlükleri ile koordine kurularak okullarda trafik güvenliğine yönelik eğitim faaliyetleri yoğunlaştırılacak. Trafik kazasına karışmış veya yakınlarını kaybetmiş kişiler ziyaret edilecek. Karayolu Trafik Haftası boyunca yapılacak denetimlerde ticari taksiler, şehir içi ve şehirler arası toplu taşıma araçlarında ön ve arka koltuklarda emniyet kemeri kullanımı denetimleri-

ne ağırlık verilecek. İllerde bulunan "Emniyet Kemeri Simülasyon Araçları" ile halkın yoğun olarak bulunduğu alanlarda emniyet kemerinin önemini göstermek amacıyla uygulamalı eğitimler verilecek.

"Emniyet Kemeri Simülasyon Aracı" bulunmayan illerde ise "Yaşam Tüneli" bulunan denetim noktalarında emniyet kemeri kullanımı konusunda sürücü ve yolculara yönelik eğitim ve bilgilendirme yapılacak. Her ilden trafik güvenliğinin sağlanmasında üstün gayreti görülen 3 trafik personeli tespit edilerek motivasyonun artırılması amacıyla o ilin valisi tarafından "Başarı Belgesi" ile ödüllendirilecek.

ŞİDDETE KARŞI KADES TİMİ

Adana polisi, aile içi şiddete karşı kadınları korumak için kolları sıvadı. Her gün bir **Kur'an kursunu** ziyaret eden ekipler, KADES uygulamasını anlattıkları kadınları, sahip oldukları hakları konusunda bilinçlendiriyor.

ADANA Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şube Müdürlüğü'ne bağlı Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliği ekipleri, her gün bir camiyi ziyaret edip, Kur'an kursuna katılan kadınlara ulaşıyor. Onlara şiddete maruz kaldıklarında yararlanabilecekleri haklar, şiddet uygulayan kişi hakkında uygulanacak tedbirler ve bu tür durumlarda nelerle başvurup, ne tür destek alabileceklerini anlatıyor.

PANİK BUTONU ANLATILIYOR

Ekipler ulaştıkları her kadına Kadın Acil Destek Uygulaması'nı (KADES) tanıtip, uygulamayı bir aplikasyon aracılığıyla cep telefonlarına yüklemelerini sağlayıp, olası bir şiddet durumunda da 'panik butonu'nu nasıl devreye konulacağını uygulamalı olarak gösteriyor. **Kur'an kursuna** gelen kadınlarla bire bir görüşme de yapan polis, onlardan gidecek ya da sığınacak yeri olmadıkları için

şiddete karşı sessiz kaldıkları yanıtını alıyor.

'DAYAK YİYİP OTURURDUK'

Özellikle utandıkları ve de korktukları için yaşadığı şiddete karşı susan kadınlara ekipler, başta barınma hakkı ve geçici maddi yardım desteğini anlatıp, onlara hayati tehlike bulunması halinde geçici koruma, çalışma hayatına katılımını desteklemek için kreş ücreti, işyeri ve ikamet değişimi gibi yararlanabilecekleri hakları anlatıyor. Bu haklarından habersiz olduklarını belirten kursiyer bir kadın polise, "Dayak yiyip, otururduk ama şimdi haklarımızı ve kendimizi nasıl koruyacağımızı biliyoruz" diye konuştu.

► SONER KAN

BAŞVURULAR YÜZDE 40 ARTTI

EĞİTİM çalışması yapılan mahallelerde kadına ve aile içi şiddet konusunda polise başvuruların yüzde 40 oranında artış gösterdiği belirtiliyor. Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirliği ekipleri, her gün bir **Kur'an kursu**nu ziyaret ederken, diğer yandan muhtarlar da ulaşıp, onlara olası bir şiddet durumunda izlemeleri gereken yolu gösteriyor. Yapılan görüşmelerde muhtarlar, kadınların korktuğu ve sığınacak bir yeri olmadığı için aile içi şiddeti gizlediği gibi olayın üzerinin diğer aile bireylerince kapatıldığına dikkat çekiyor.

'ADALETİN OLMADIĞI YERDE KAOS VE DÜZENSİZLİK HÜKÜM SÜRER'

Kalın, İslam İşbirliği Gençlik Forumu (ICYF), Beyoğlu Anadolu İmam Hatip Lisesi ile Beyoğlu Eğitim ve Kültür Vakfı iş birliğiyle gerçekleştirilen 3. Uluslararası Model OIC Liseler Zirvesi'nde yaptığı konuşmada, dünyanın zor zamanlardan geçtiğini söyledi.

Kalın, "Bu bizim ruhumuzu sıkmamalı, kötü şeyler tabii ki oluyor ama yola devam etmemiz lazım. Ümitlerimizi canlı tutmamız lazım." ifadelerini kullandı.

Salondaki katılımcı gençleri işaret ederek "Gelecek şimdiden burada." diyen Kalın, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Gelecekte genç olmayacaksınız ve bizim gibi olgun olacaksınız. Geleceği inşa edecekler. Modern bilim, teknoloji, sanal gerçeklik, ilüstrilmiş gerçeklik, sosyal medya ve bütün ara bağlantılarla gelecek zaten burada. Sizin burada gelmeniz ve elinizdeki konuları tartışacak olmanız bir kanıtı bu etkinin. Küresel düzeyde politika yaratılmasına etki ediyorsunuz. Fikirlerinizi dinlemek istiyoruz. Siz de burada fikir alışverişinde bulunuyorsunuz. Bu dünya düzeni bir adalet yaratmıyor. Adaletsizlik, güvensizlik ve yoksulluk yayılıyor. Kaos hüküm sürüyor. Güvensizlik, belirsizlik ve ümitsizlik doğudan batıya, güneyden kuzeye herkesi etkiliyor. Bu dünya sistemi genel olarak başarısız oldu. Bu düzen de artık standartları karşılamıyor. Adalet, dürüstlük, eşitlik, insanlık ve insani değerlerini karşılamıyor. Yeni bir düzen gerekiyor. Bunu nasıl yapacağımız asıl soru. Barış, adalet, akıl ve mantıkla ve

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın, adaletsizliğin, güvensizliğin ve yoksulluğun yayıldığını belirterek, "Kaos hüküm sürüyor. Güvensizlik, belirsizlik ve ümitsizlik doğudan batıya, güneyden kuzeye herkesi etkiliyor. Bu dünya sistemi genel olarak başarısız oldu. Yeni bir düzen gerekiyor. Bunu nasıl yapacağımız asıl soru. Barış, adalet, akıl ve mantıkla ve kararlılıkla yapılması gerekiyor." dedi.

kararlılıkla yapılması gerekiyor.

Savaş hiçbir zaman çözüm getirmez. Kuzeyimizdeki savaş da mevcut dünya düzeninin hastalığını gösteriyor. Bu düzen Soğuk Savaş'ın sonunda ortaya çıktı. Hiçbir zaman adalet, eşitlik ve doğruluk getirmedi."

"ADALET SADECE SOSYAL VE POLİTİK BİR KAVRAM DEĞİLDİR"

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü Kalın, savaşta insanların hayatını kaybettiğini ve şehirlerin yok olduğunu belirterek, sonunda da ümidin yok olduğunu söyledi.

Adaletin olmadığı yerde kaos ve düzensizliğin hüküm süreceğine dikkati çeken Kalın, şunları kaydetti:

"Filistin sorununu ele alacak olursanız, adalet olmadan Kudüs ve Mescid-i Aksa'da sürdürülebilir barış gerçekleşmez. Adaletle dayanmayan barış hiçbir zaman pratik ve uygulanabilir olmaya-caktır çünkü ana unsurlar eksik olacaktır. Başka bir çatışmadan bahsedecek olursak Afrika'da, Güney Amerika'da veya Ukrayna'da adalet olmaksızın sürdürülebilir bir barış olamaz. Her şeyi kendi yerine yerleştirmek için bir

anlayış ve bilinç olmak zorunda. Biz insanlar olarak bu doğal düzende nereye aitiz? Bunu hatırlamamız lazım. Adalet de en ulvi terimlerden birisidir. Adalet, sadece sosyal ve politik bir kavram değildir. Derin metafizik, dini, kozmolojik kökler ve temellere sahiptir. Allah'ın

isimlerinden birisi de adildir. İnsanlar da adil olmalı. Dünya, adaletle bağlı olarak yaratılmıştır, bundan dolayı insanın eylemleri de adaletle dayalı olmalı. Bizim yolculuğumuzun amacı nedir? Bu kavram olmadan doğayla hiçbir zaman barış yapamayız. En ileri ve teknolojik cihazlar elimizde olabilir ama doğa ile barışı sağlayamayız."

Kalın, mevcut dünya düzeninin adalet getirmediğini yineleyerek, adalet kavramının kar, zevk dünyası ve yapay hiyerarşilere kurban edildiğini vurguladı.

Adaletin sosyoekonomik bir kavrama indirgenmesine işaret eden Kalın, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Bu dünyada sizin ne olduğunuz adaleti elde etme düzeyinizi etkileyecektir. Her şeyin nereye ait olduğu ve nasıl olduğu da budur. Siyasi aktörler, bireyler, sanatçılar, akademisyenler, düşünce insanları, dini ve toplum liderleri olarak adaleti kendi ruhlarımızda, toplumlarımızda kazandıktan sonra evrensel insanlık diline ulaşabiliriz. Böylece adaleti küresel ölçekte nasıl kuracağımızı anlayabiliriz."

"ÖNEMLİ OLAN SİZİN ALGINIZ"

KALIN, insanın nerede olduğunun coğrafya algısını da etkileyeceğinin altını çizerek, "Türkiye'den, Afrika'dan, Somali'den, Malezya'dan, Irak'tan veya Vietnam'dan olmanız önemli değil. Önemli olan sizin alginız. Sizin nerede köklü olduğunuz düşündürücüdür. İnsanın ürettiği bütün kültürlerin size öğretecek ve gösterecek derin güçlükleri vardır. Yapay hiyerarşilerin karşıtıyız. Dünyanın bir tarafı kültürel olarak daha zengin diyemeyiz. Böyle bir Avrupa merkezli veya oryantalist bakış açısına karşıyız" görüşünü paylaştı.

Sanat için de tek bir ölçü kullanılmayacağını vurgulayan Kalın, şöyle konuştu:

"Dünyanın farklı yerlerinde tablolar ya da heykeller olmadığını gördüğümüzde 'Geri kültürlerdir' diyemeyiz. Afrikalılar, Avrupalıların tablolarına bakarak, 'Bunlar neden doğayı tekrar ediyor?' diyebilirler çünkü Afrika'da doğanın içinde yaşamaya devam ediyorlar. Sanatlarında kopyalama ihtiyacı duymadılar. Mimari veya müzikle ifade ettiler. Yüzylerce yıl ayakta kalacak yapılar yerine yok olacak yapılar inşa ettiler. Dünyanın ne kadar geçici olduğunu gösteren bir yapıdır bu. Çin'e veya Latin Amerika'ya gidin, farklı yaratıcılık formları göreceksiniz."

Kalın, konuşmasının devamında bölgesel sorunlar, ekonomik eşitsizlik, **İslamofobi** gibi konularla ilgili değerlendirmelerde bulundu.

SOSYAL MEDYA ŞİRKETLERİ İSLAM KARŞITLIĞIYLA İLGİLİ ŞİKÂyetLERİ GÖRMÜYOR

MÜSLÜMAN'A SAĞIRLAR

Terör ve şiddet içeren paylaşımları kaldıracaklarını belirten dev şirketlerin bu vaatleri konu **Müslümanlar** olunca unutuluyor. Şikâyetlerin yüzde 89'una kayıtsız kalındığı ve işlem bile yapılmadığı ortaya çıktı.

Amerika'da Dijital Nefretle Mücadele Merkezi (CCDH) tarafından hazırlanan raporda, Meta, Twitter ve Google şirketlerinin 2019'da terör ve şiddet içeren paylaşımları kaldırma çağrısını desteklediği yönünde yaptığı ortak bildiriye atıfta bulunularak "Basın açıklamalarının boş vaatlerden başka bir şey olmadığı bir defa daha kanıtlandı" ifadesine yer verildi. CCDH'nin internet sayfasında yer alan açıklamada "Bu rapor, Facebook, Instagram, TikTok, Twitter ve YouTube

be dâhil olmak üzere sosyal medya şirketlerinin kendilerine bildirilen **Müslüman** karşıtı nefret ve **islamofobik** paylaşımların yüzde 89'unda harekete geçmediğini ortaya koyuyor" değerlendirilmesinde bulundu. Raporu hazırlayan ekip, **Müslümanları**, ırkçı karikatürler, komplolar ve asılsız iddialarla hedef alan 530 gönderinin en az 25 milyon defa görüntülendiğini tespit etti. Yapılan açıklamada "Şiddet, korku, ve terör barındıran içerikler kolayca belirlenebilirdi. Fakat kayıtsız kaldı. Instagram, TikTok ve Twitter

ter, #deathtoislam (**İslam**'a ölüm), #Islamiscancer gibi hashtag'leri kullanmaya izin verdi" denildi. Raporun devamında, **islamofobik** içeriklerin paylaşılmasına izin vermenin sosyal bölmeleri teşvik edeceği, istismarcı davranışları normalleştireceği ve çevrim dışı saldırıları teşvik edeceği uyarısında bulundu. Ayrıca, sosyal medya platformlarının **İslam** karşıtı içeriklerden ve etkileşimlerinden para kazandığı, bu sebeple nefretin yayılmasına göz yumdukları iddia edildi. **NEW YORK**

SÖZ KONUSU **MÜSLÜMAN** KARŞITLIĞI OLUNCA...

İki yüzlülük her yerde!

ABD'de yapılan bir araştırma, sosyal medya şirketlerinin Müslüman karşıtlığı konusunda yapılan şikayetlerin yüzde 89'una kayıtsız kaldığını, gerekli işlemleri yapmadığını ortaya koydu.

DİJİTAL Nefretle Mücadele Merkezi (CCDH) tarafından hazırlanan raporda, Meta (Facebook), Twitter ve Google şirketlerinin 2019'da terör ve şiddet içeren paylaşımları kaldırma çağrısını desteklediği yönünde yaptığı ortak bildiriye atıfta bulunularak, "Basın açıklamalarının boş vaatlerden başka bir şey olmadığı bir kez daha kanıtlandı" ifadesine yer verildi. Başkent Washington'da ofisi bulunan CCDH'nin internet sayfasında yer alan açıklamada, "Bu rapor, Facebook, Instagram, TikTok, Twitter ve YouTube dahil olmak üzere sosyal medya şirketlerinin kendilerine bildirilen **Müslüman** karşıtı nefret ve **İslamofobik** paylaşımların yüzde 89'unda harekete geçmediğini ortaya koyuyor" değerlendirmesinde bulunuldu.

İSLAM KARŞITI İÇERİKLERDEN PARA KAZANDIKLARI İDDİASI

Raporu hazırlayan araştırmacılar, söz konusu platformların kendi ra-

porlama araçlarını kullanarak, **Müslümanları** "ırkçı karikatürler, kompolar ve asılsız iddialarla hedef alan rahatsız edici, bağnaz ve insanlıktan çıkarıcı içerik barındıran" 530 gönderiyi ve bu gönderilerin en az 25 milyon kez görüntülendiğini tespit etti.

Raporun devamında, **İslamofobik** içeriklerin paylaşılmasına izin ver-

menin sosyal bölünmeleri teşvik edeceği, istismarcı davranışları normalleştireceği ve çevrim dışı saldırıları teşvik edeceği uyarısında bulunuldu.

Ayrıca, sosyal medya platformlarının **İslam** karşıtı içeriklerden ve etkileşimlerinden para kazandığı, bu sebeple nefretin yayılmasına göz yumdukları iddia edildi. **AA**

Müslümanların şikayetleri görmezden geliniyor!

ABD’de Dijital Nefretle Mücadele Merkezi (CCDH) tarafından yapılan bir araştırma, sosyal medya şirketlerinin Müslüman karşıtlığı konusunda yapılan şikâyetlerin yüzde 89’una kayıtsız kaldığını, gerekli işlemleri yapmadığını ortaya koydu.

CCDH tarafından hazırlanan raporda, Meta, Twitter ve Google şirketlerinin 2019’da terör ve şiddet içeren paylaşımları kaldırma çağrısını desteklediği yönünde yaptığı ortak bildiriye atıfta bulunularak, “Basın açıklamalarının boş vaatlerden başka bir şey olmadığı bir kez daha kanıtlandı.” ifadesine yer verildi.

Başkent Washington’da ofisi bulunan CCDH’nin internet sayfasında yer alan açıklamada, “Bu rapor, Facebook, Instagram, TikTok, Twitter

ve YouTube dahil olmak üzere sosyal medya şirketlerinin kendilerine bildirilen Müslüman karşıtı nefret ve İslamofobik paylaşımların yüzde 89’unda harekete geçmediğini ortaya koyuyor.” değerlendirmesinde bulunuldu.

Raporu hazırlayan araştırmacılar, söz konusu platformların kendi raporlama araçlarını kullanarak, Müslümanları “ırkçı karikatürler, komplolar ve asılsız iddialarla hedef alan rahatsız edici, bağnaz ve

insanlıktan çıkarıcı içerik barındıran” 530 gönderiyi ve bu gönderilerin en az 25 milyon kez görüntülendiğini tespit etti.

“İSLAM’A ÖLÜM” HASHTAG’LERİ KULLANILDI!

Konuyla ilgili, “Kötüye kullanım amaçlı içeriğin çoğu kolayca tanımlanabilirdi ve yine de kayıtsız kaldı. Instagram, TikTok ve Twitter, kullanıcıların #deathtoislam (İslam’a ölüm), #islamiscancer (İslam kanserdir) gibi hashtag’leri kullanmasına izin verdi. Hashtag’leri kullanarak yayılan içerik, en az 1,3 milyon görüntülenme aldı.” bilgisi paylaşıldı. Raporun devamında, İslamofobik içeriklerin paylaşılmasına izin vermenin sosyal bölünmeleri teşvik edeceği, istismarcı davranışları normalleştireceği ve çevrim dışı saldırıları teşvik edeceği uyarısında bulunuldu. Ayrıca, sosyal medya platformlarının İslam karşıtı içeriklerden ve etkileşimlerinden para kazandığı, bu sebeple nefretin yayılmasına göz yumdukları iddia edildi.

Fransa'da ırkçıların HEDEFİ CAMİLER

Fransa'da iki cami islamofobi saldırının hedefi oldu. Metz kentinde bir cami ateşe verilirken Mulhouse kentinde bir caminin duvarına da hakaret içerikli ifadeler yazıldı.

Fransa'nın doğusundaki Mulhouse ve Metz kentinde, Diyanet İşleri Türk İslam Birliğine (DİTİB) bağlı camiler islamofobi saldırının hedefi oldu.

Metz kentinde, Merkez Cami'nde duvarlarına bırakılan 3 molotofkokteylin ateşe verilmesiyle çıkan yangında camide büyük hasar oluştu.

SON ANDA KURTULDU

DİTİB Metz Merkez Cami Dernek Başkanı Ali Durak yaptığı açıklamada, saldırının sabaha doğru yapıldığını söyledi. Caminin camlarına molotofkokteyl bağlandığına ancak birinin düşmesiyle caminin tamamen yanmaktan son anda kurtulduğuna dikkati çeken Durak, dış cephede büyük hasar oluştuğunu, camların

yandığını aktardı.

Durak, Metz kentinde ilk defa bir camiye saldırı düzenlendiğine işaret ederek, belediye başkanı başta olmak üzere belediyeden yetkililerin kendileriyle iletişime geçtiklerini kaydetti. Mulhouse kentinde de Türk Kültür Merkezi (CCT) bünyesindeki caminin duvarına dün sabah namazı esnasında bir şahıs hakaret içerikli ifadeler yazdı. CCT Başkanı Mustafa Düzenli, ilk defa böyle bir saldırıyla karşılaştıklarını açıkladı. Namaz esnasına denk gelmesi nedeniyle saldırının organize olduğu kanaatini taşıdığını dile getiren Düzenli, imamın namazdan önce saldırının gerçekleştiği duvarın önünden geçtiğini ve bu sırada duvara henüz herhangi bir şeyin yazılmamış olduğunu belirtti. ■ FRANSA

İslamofobi yükselişte

Fransa'daki Türk Müslüman Dernekleri Koordinasyon Komitesinden (CCMTF) yapılan açıklamada, ülkede Müslüman karşıtı, ırkçı ve yabancı düşmanı fikirlerin yükselişe geçtiği ve Müslüman toplumun hedef haline geldiği belirtildi.

Açıklamada, saldırının cumhurbaşkanı seçimleriyle daha da belirginleşen ve Fransa'daki Müslümanların yıllardır maruz kaldıkları islamofobiyle ilişkili olduğu vurgulandı.

Saldırının ülkede son dönemde camiler başta olmak üzere ibadethanelerin kapatılmasıyla islamofobik saldırıların arttığı dönemde denk gelmesine işaret edildi.

Cami yöneticileri, saldırının faillerinin bir an önce bulunması çağrısı yaptı.

Öte yandan dernek temsilcilerinin daha önce güvenlik kameralarının cami ve çevresine takılması talebi Valilikçe gerekçe gösterilmeden reddedildi.

Fransa'da camiyi ateşe verdiler

Metz kentinde Türk **Diyanetine** bağlı Merkez **Camii** sabaha karşı 3 molotfokokteyliyle kundaklandı. Mulhouse kentinde de DİTİB **camisine** namaz sırasında **İslamofobik** saldırı düzenlendi.

Fransa'nın doğusundaki Metz kentinde, **Diyanet** İşleri Türk **İslam** Birliğine (DİTİB) bağlı Merkez **Cami** ateşe verildi. Kimliği belirsiz kişilerce gece caminin duvarlarına bırakılan 3 molotfokokteyin ateşe verilmesiyle çıkan yangında camide büyük hasar oluştu. DİTİB Metz Merkez **Cami** Dernek Başkanı Ali Durak, saldırının sabaha doğru yapıldığını söyledi. Caminin camlarına molotfokokteyl bağlandığına ancak birinin düşmesiyle caminin tamamen yanmaktan son anda kurtulduğuna dikkati çeken Durak, dış cephede büyük hasar oluştuğunu, camların yandığını aktardı.

İSLAMOFOBİK SALDIRI

Fransa'daki Türk **Müslüman** Dernekleri Koordinasyon Komitesinden (CC-MTF) yapılan açıklamada, ülkede Müslü-

man karşıtı, ırkçı ve yabancı düşmanı fikirlerin yükselişe geçtiği ve **Müslüman** toplumun hedef haline geldiği belirtildi. Açıklamada, saldırının cumhurbaşkanı seçimleriyle daha da belirginleşen ve Fransa'daki **Müslümanların** yıllardır maruz kaldıkları **İslamofobiyle** ilişkili olduğu vurgulandı.

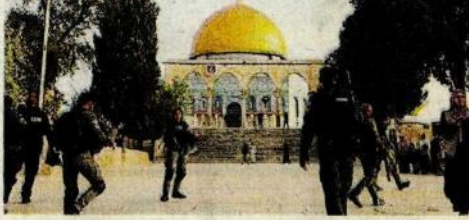
SABAH NAMAZINDA SALDIRI

Öte yandan; Fransa'nın doğusundaki Mulhouse kentinde **Diyanet** İşleri Türk **İslam** Birliğine (DİTİB) bağlı camiye **İslamofobik** saldırı düzenlendi. Fransa basınındaki haberlere göre, Türk Kültür Merkezi (CCT) bünyesindeki caminin duvarına dün sabah namazı esnasında bir şahıs hakaret içerikli ifadeler yazdı.

CCT Başkanı Mustafa Düzenli, namaz esnasına denk gelmesi nedeniyle saldırının organize olduğu kanaatini taşıdığını dile getirerek, **Müslümanların** can güvenliğinden endişe duyduğunu belirtti ve, "Cuma günleri namaz için 1000'den fazla kişi toplanıyor. Bunu yapan daha başka şeylere de kalkışabilir" diye konuştu.

Yapılan ihbarların asılsız çıktığının belirlenmesinin ardından İsrail polisi bölgeden ayrıldı.

Mescid-i Aksa'da yapılan bomba ihbarları asılsız çıktı

■ **KUDÜS'TE** bulunan Mescid-i Aksa'nın içerisindeki Kible **Camii**'nde iki adet ev yapımı patlayıcı (EYP) bulunduğu dair ihbar üzerine harekete geçen İsrail polisi, bomba ihbarının asılsız çıktığını bildirdi. Bölgeye gelen bomba imha uzmanları tarafından yapılan incelemenin ardından boru tipi şeklindeki şüpheli nesnelerin içlerinin boş olduğu ve tehlikeli olmadığı anlaşıldı. Bomba ihbarının asılsız çıkmasının ardından İsrail polisinin bölgeden çekildiği kaydedildi.

Sürekli Müslümanları tahrik eden aşırılıkçı radikal Yahudilerden üçü öldürülürken, dördü yaralandı.

İsrail provokasyonu kursaklarında kaldı

Siyonist İsrail'in kuruluş yıldönümünü bahane ederek, Mescid-i Aksa ve Halil İbrahim **Camisi** gibi kutsal mekanlara saldırarak Filistinlileri tahrik eden işgalcilerden 3'ü öldürülürken dördü yaralandı.

İSRAİL'İN, İslamın kutsal mekanlarına saldırarak Filistinlileri tahrik girişimi yine amacına ulaştı. İsraillilerin tahriklerinin ardından Tel Aviv yakınlarında iki kişi bıçakla İsrailli provokatörlere saldırdı. Saldırıda aralarında askerlerinde olduğu 3 kişi ölürlen, ikisi ağır dört kişi yaralandı.

Saldırı Tel Aviv'in doğusunda aşırılıkçı radikal Yahudilerin yaşadığı Elad yerleşim yerinde gerçekleşti. İki kişi olduğu belirtilen saldırganlar aşırılıkçı Yahudilere bıçak ve baltayla vurdu.

Saldırını düzenlediği belirtilen iki Filistinlinin Batı Şeria'ya kaçmayı başardığı ifade edildi. İsrail güçleri detaylı arama çalışmalarına rağmen, saldırıyı gerçekleştiren Filistinlileri yakalamayı başaramadı. Söz konusu saldırıyla beraber, 2022 yılındaki saldırılardan en az 18 İsrailli öldürülmüş oldu. Filistin genelinde son dönemde gerginliğin arttığı dikkat çekerken, saldırıların süreceği düşünülüyor.

İSRAİL TERÖRÜ HER YERDE

İşgal altındaki Şeria'da, İsrail işgal güçlerinin araçlarına ateş açtığı 2 Filistinli başından yaralandı. Filistinlilerin durumunun stabil olduğu bildirildi. Filistin Sağlık Bakanlığından yapılan yazılı açıklamada, İsrail askerlerinin, Şeria'nın Ramallah kentine bağlı Deyr Ebu Meşal köyünde bir araca kauçuk kaplı mermiyle ateş açtığı belirtildi. Seyir halindeki araçta bulunan 2 Filistinlinin de başından yaralandığı aktarıldı.

nılan açıklamada, yaralıların bölgedeki bir hastaneye kaldırıldığı ve durumlarının stabil olduğu ifade edildi. İsrail askerlerinin Filistinli sivil araca neden ateş açtığına dair bilgi verilmezken, İsrail makamlarından da herhangi bir açıklama yapılmadı.

ABBAS SALDIRIYI KINADI

Öte yandan, Ramallah yönetimi lideri Mahmud Abbas saldırıyı kınadı. Yayınladığı açıklamayla Elad saldırısını kınayan Abbas, saldırıların çözüm olmadığını savundu. Abbas, İsrailliler için de Filistinliler için de şiddetin artmasının durumu daha kötü hale getireceğini belirtti.

AB'DEN İSRAİL'E TEPKİ

AB ve BM; işgal altındaki Batı Şeria'da yer alan Mesafir Yatta bölgesinin statüsüyle ilgili Filistinlilerin itirazını reddederek bölge sakinlerinin zorla tahliyesinin yolunu açan İsrail yamğı kararına tepki gösterdi. İsrail'e bağlı Kudüs Yüksek Mahkemesi dün, Batı Şeria'nın güneyindeki El-Halil kentine bağlı Mesafir Yatta bölgesinin, "İsrail ordusuna ait eğitim alanları" sayılmasına karşı Filistinlilerin yaptığı itiraz başvurusunu reddetmişti. Bölge sakinlerinin tehirci anlamına gelen karar nedeniyle buradaki Filistinlilere ait meskenlerin yıkılması ve 4 binden fazla kişinin yerinden edilmesi an meselesi olduğu belirtiliyor.

AB'nin Kudüs Ofisinden yapılan

yazılı açıklamada, "Uluslararası hukuka göre, koruma altındaki kişilerin işgal altındaki topraklardan bireysel ve toplu tahliyesi, gerekçe ne olursa olsun yasaktır." ifadesine yer verildi. İsrail ordusunun, 7 bin 400 dönümlük Filistinlilere ait tarım arazisini "İsrail ordusuna ait eğitim alanları" olarak sınıflandırmasının ardından, Filistinliler yıllardan beri Mesafir Yatta bölgesinden çıkarmaya çalıştığı belirtilen açıklamada, bölge sakinlerinin kısa süre önce Norveç Mülteciler Konseyi'ne (Batı Şeria'da faaliyet gösteren uluslararası insan hakları örgütü) bölgenin çoğunu askeri eğitim alanı olarak ilan etmenin sadece İsrail'in Filistin topraklarını ele geçirmek için bir bahane olduğunu aktardığı kaydedildi.

TAHLİYE HUKUKA AYKIRI

BM Filistin İnsani İşler Koordinatörü Lynn Hastings de yaptığı yazılı açıklamada, İsrail'in söz konusu kararının işgal altındaki Batı Şeria'da 500'ü çocuk olmak üzere binden fazla Filistinliyi etkilediğini ve bunların yerinden edilmesinin önünü açtığını ifade etti. Yereldeki tüm yasal yolların tıkanmasının ardından, bölgedeki Filistinlilerin artık korumasız ve yakın zamanda yerinden edilme riskiyle karşı karşıya olduğunu vurgulayan Hastings, tahliye gerçekleşmesi halinde bunun BM Güvenlik Konseyi kararlarına ve uluslararası hukuka aykırı olarak zorla nakil anlamına gelebileceğini kaydetti.

Her hafta bir kâbus

**Ali
AKBEN**

aliakben@msn.com

DEĞERLİ okurlarım geçen hafta kendini bilmez bir grup aceze **Musli-**manların bin aydan hayırlı olarak kabul ettiği ve huşu içe-
rinde ihya eylediği kadir gecesinde kut-salı ile dalga geçe-
rek malum şer güçleri hareketlen-

dirmek için pegasus havayollarını **kurban** etmek istediler.

Havayolu şirketi kendi mensupların-dan sapkın esfel bir güruhun had ve hu-dudu aşan bu affedilmez davranışa gecikmeden cevap verdi ve basın açıkla-ması ile durumdan duyduğu üzüntüyü vatandaşlarımızla paylaştı ama ok yay-dan çıktı bir kere.

Bu melum olayı fırsat bilip, bilir bil-mez her kafadan bir sesin gürültüsü pa-tırtısı içerisinde din düşmanları salvo halinde dinimize topyekun saldırıya geçti. Sosyal medyada çalkantısı azalsa da devam ediyor.

Din düşmanlığı tescilli bu sapkın güruh dürüst ve samimi olsa öldükle-rinde inanmadıkları bir dinin kuralları ile gömülmek yerine musalla taşına musal-lat edilmemelerini vasiyet ederler ama nerede o cesaret.

Gani cemaatinin nasıl bilirdiniz soru-larına muhatap olmayı zül kabul eden bu güruh ben bir kez daha dürüstlüğe davet ediyorum.

Sözünüz ile özünüz bir olsun iyi ni-yetten yoksun sözde davranışlarınızın kabak tadı verdiğini bilin ve dürüst olun.

Sizin dininize karşan yok.

Sizden de **Müslümanlara** ve onun kutsallarına saygılı olmanız beklenir ama nerede o kalite ve duruş. Dinimize olan kininizin cemaziyelini bilen bir vatandaş olarak insanlıktan çıkacak kadar savrul-manızı ben anlıyorum anlamasına da daha fazla alçalarak neyi ispat etmeye çalışıyorsunuz bunu anlamakta zorlanı-yorum. Ağababalarınız bu milleti dinin-den **divanetinden** etmek için çok çaba sarf etmesine rağmen çok şükür millet canını verdi dininden döndü. Din bahsi dendiğinde bu millet akarsuları durdurmuş ve din bahsinin şakasının ol-madığını eylemleri ile söylemiştir.

Çabalarınız beyhudeliğini kabul ederek en azından asgari insani duygula-rınız ile empati yapın. Kendi kutsallarınıza yapılmasını istemediğiniz bir eylemi baş-kalarının kutsallarına yapmayın ki, insan ol-duğunuz tescillensin.Kadir gecesini içki sofrasında kutlamanın elbette zülfü yâre dokunan tarafı olacak. Gelişmeleri vatan-daşlar olarak takip edeceğiz elbette.

Ülke gündemi bu kâbustan kurtuldu derken yeni gündemleri görünce gelen gideni aratıyor diyesim geldi. Cennet va-tanında cehennem senaryoları yazarları tanıdığım için de hayıflanıyorum.

Nerede ise her alanda bel altı vuruş-larla birlik hamurumuzu sulandıran ser güçlerin oyununa maalesef alet oluyo-ruz. Kimi ekonomik olarak tüm dünyayı zora sokan malumun ilamı gelişmeler-den medet umarken, kimileri de yeniden ülkemizin yabancı politikasında tercih-leri üzerinden atıp tutuyor. Kökü dışarda güruhun şaşakçıları eşğinde atıp tutan-ların sarhoş naralarından medet umarak devleti ve meşru hükümeti hedef tahta-sına koyan ve vurun abalya diyerek acı-masızca hırpalayanlar bindikleri dalı kestiklerinin farkına yere çakılmadan var-malılar. Çakıldıktan sonra cıvılcıların el eman dilemenin ah vah etmemin piş-manım demenin bir faydasının olmaya-cağını da bilmeliler.

Cennet vatanda birlik ve bütünlüğü-müz yol boyu döşenen mayınlarla taru-mar edilmemeli.

Eski Türkiye özlemcileri ülkemizi bir kez daha geriye götürmek için gece gün-düz çalışıyorlar çalışmasına da çok şükür eski Türkiye'de yaşamıyoruz artık.

Yeni Türkiye'de yaşamının verdiği tadı alanlar elbette gericilerin dümen su-yuna düşmeden aydınlık yarınlara ve layık olduğunuz muasır medeniyet yol-culuğunuza doğru hızla ilerlemeye devam edecek.

Bu yolculuk elbette sancılı olacak ama sonunda nur topu gibi doğan Yeni Türkiye'mizde yaşamaya devam edeceğiz.

Rabbim hayırlı eylesin.
Amin. Sağlık ve mutluluk dileklerimle.

Neden İstanbul Mushafı?

İstanbul Mushafı'nda, cilt kapağı ve zahriyeden kitabete kadar işlenen 1001 tezyin – tezhipte maruf rumilerden, geometrik desenlerden yararlanılmasının yanı sıra, Mushaf'ın ihtiva ettiği Safavî, Memluk, Osmanlı ve diğer devirlerin mimari ve sair eserlerindeki hat ve süslemelerden de yararlanılmıştır.

Sadece Osmanlı üzerinden bakar isek, bunun anlamı şu:

Osmanlı'da 18. yüzyıldan itibaren elyazmasının geriye çekilmesiyle, **hüsn-i hat** mimari yüzeylere daha çok çıkmış ve dolayısıyla **Müslüman** sanatları gerilemeye başlamasına

rağmen, bu sayede halkın görüşüne daha fazla sunulmuş ve böylece görme zevki daha yaygın hâle gelmiştir.

Öte yandan, avamın dikkatini çeken süslemelerle, havasın ilgisine daha çok mazhar olan hüsn-i hat üzerinden ortaya çıkan ikilik, **camii** ve Mushaf özelinde **tevhid edilmek** suretiyle, **Müslüman** sanatlarının ilk ilkesinde –Tevhid– birbirinden ayrılmayacak şekilde buluşturulmuştur.

İstanbul Mushafı bu durumun son ve en yetkin örneği. Zira, hüsn-i hat ile mimari yüzey süslemelerindeki uyum, denklik, kısacası ortak zevke hitap bu sayede sağlanmış; benzer bir söyleyişle mimarideki tezyin – tezhibin yeni bir Mushaf'ta buluşmaları, **Müslüman** sanatlarının ilgili devirleri ve süreçleriyle birbirinden farklılıklarının, hüsn-i hat ve süsleme olarak karşılıklı etkileşimlerinin belirlenmesi, güzellik üstüne güzellik olmuştur.

Bu konuda, **İsfahan Cuma camii** ile, İstanbul'daki aynı adlı camide muhafaza edilen **Hırka-i**

şerif'i örnek verebiliriz.

Hırka-i şerif'in Cebartil (as) eliyle Peygamber Efendimize (sav) miraca çıkmadan hemen önce hilafet ve nübüvvetini izhar maksadıyla Kabe'de giydrildiği rivayet edilir.

ÖMER LEKESİZ
omer.lekesiz@yenisafak.com.tr

Böylece, ilgili rivayetlerde Hırka-i Şerif'in sıradan – dünyevî– bir örgü olmadığı ihsas edilmekle birlikte, varlığının **Müslüman** sanatlarının teşekkülünden önce olmasıyla bu sanata dahil edilmesinde tereddüt gösterilir. Oysa ki yapıma yer ve zamanı bakımından gösterilen bu tereddüt, Hanifi / İbrahimi sanatın muvahhitlik niteliğiyle **Müslümanlara** miras oluşu bakımından kendiliğinden yersizdir. Dolayısıyla

Hırka-i şerif desenlerinin İstanbul Mushafı'nda kullanılmasıyla, muvahhit sanatla mezkûr veraset bağımız yeniden vurgulanmakta.

On ayrı devre, hüsn-i hattı ve süslemeleri itibariyle bunca geniş bir anlam yelpazesine sahip olmasıyla Mushafın İstanbul'la nitelenmesinin doğru olup olmayacağı da düşünülebiyecek bir başka husustur.

Bu adın kullanılması bizce Mushaf'ın **mefhumuyla** değil, bu Mushaf'ın **yazılma yer ve zamanıyla** ilgililiği bakımından isabetlidir. Buna göre, örneğin "**Müslüman** Endülüs'e ait hüsn-i hattın ve süslemenin yer aldığı İstanbul Mushafı" vb. şeklindeki ifadeler /tarifler onun isminin açılımında kendiliğinden yer alır.

Bu hususları beyandan sonra, sıra, İstanbul Mushafı'yla ilgili asıl büyük soruya geldi:

Zikredilen emeğe, değere ve zenginliklere sahip zevk ehlinin, sanat heveslisinin ve Mushaf meraklısı halkın görüş ve istifadesine nasıl

sunulacak?

Mushafın ihtiva ettiği hünerlerin örnekleri ile ayrıntılı bir açıklaması bir elkitabıyla ve üç boyutlu dijital bir çalışmayla mümkün olabilecektir. Ancak bunlar Mushaf'ın bizzat görülmesi, değerine rûberû tanık olunması bakımından yeterli olmayacaktır.

O halde Mushaf adına bir **müze** açılabilir ya da geniş **sergiler** tertip edilebilir mi?

Burada turistik bir malzemeden, sanat-sever gürûhunun sanat eseri görme zevkinin tatmin edileceği bir **teşhirden** değil, yeni bir Mushaf'la müşerref olunmasından söz ettiğimize göre, bu görmenin de **Müslümanca** bir temizlik, edep ve imkanla mümkün olacağı aşikar.

Mevcut müze ve sergi uygulaması **bize** ait değildir. "Olmasın, zaman sana uymuyorsa sen zaman uy" şeklindeki halk söyleyişi ise, –ilk bakışta doğru görünse de– asla Mushaf'la bağdaşan bir görüş değildir.

Kendi kanaatimizin, Mushaf'ın bizzat yazıldığı BİKSAD /Bilim Kültür ve Sanat Derneği'nin yönetimindeki nakkaşhânedeki görüşe sunulmasından yana olduğunu belirterek, mezkur büyük sorunun, sıradan bir soru olmadığını, bilakis **Müslüman** sanatlarının ihyasına bitişik olduğunu hatırlatmalıyız.

Zira, sanat paylaşılmalı gerektirir. Ancak bu paylaşmanın onun mahiyetine uygun olması gerekir. **Modern müze ve serginin temelini oluşturan teşhircilik, Yaşayan Kitab'a uygulanamaz.**

Öte yandan bu Kitap, büyük bir hüneri ihtiva ediyor ise de, salt sanata indirgenemez.

Bu durumda İstanbul Mushafı nedeniyle sorduğumuz soru, doğru bir cevaba ulaşıncaya kadar hayatiyetini koruyacak demektir.

Necası'nın ülkesinde Müslüman kıyımı

Süleyman Ceran
suleymanceran@gmail.com

26 Nisan Salı günü Etiyopya'nın kuzeyinde-ki Amhara Bölgesi'nde bulunan 200 bin nüfuslu Gondar şehrinde camilere yapılan saldırılarda 21 Müslüman can verdi. Olaylar esnasında 5 cami yakıldı, onlarca Müslüman hanımefendiye tecavüz edildi, Kur'an Mushafları

yakıldı ve Müslümanların evleri yağmalandı. Saldırıların arkasında Hristiyan Fano Amhara Örgütü olduğu belirtiliyor. Bölgesine büyük bir faciaya ilişkin ülkemizde haber dahi yapılmadı. Yüz binlerce Müslüman, başkent Addis Ababa ve farklı şehirlerde sokaklara çıkarak protesto gösterileri düzenledi. Bazı yerlerde gösterilere Hristiyanlar da destek verdi. Tepkiler gece saatlerine kadar devam etti.

Etiyopya olarak bilinsede İslami Tarih Boyunca "Habeshistan" olarak anılan ülke, müslümanların ilk hicret ettikleri coğrafya olarak ayrı bir kıymete haiz bizlerde. İslam'ın Afrika'ya yayılışında ilk çığı olan bu hicret sonrası Etiyopya'da Müslümanlar varlıklarını hep sürdürdüler. Müslümanlar resmi olarak nüfusun %35'ini oluşturdukları paylaşılsa da sahadan gelen veriler yarıdan fazlasının Müslüman olduğu şeklinde. Ne yazık ki demografik ve ekonomik olarak güçlü bir varlık gösteren Müslümanlar, kendi içlerindeki etnik ayrımlar yahut Abdullah Harari (1910-2008) gibi sapkın, bölücü ve fitneci tipler/yapılar nedeniyle siyasal ve politik olarak aynı oranda güç gösteremiyorlar.

2018 yılında iktidara gelen ve annesi gibi Hristiyan olan Abiy Ahmed Ali, Başbakan olduğu yılın sonrası ülkenin önemli etnik gruplarından biri olan Tigray'lar ile "kaybolan devlet otoritesinin yeniden tesisi için" çatışmaya başladı. Amhara'ların, Somali'nin, Etiyopya'nın desteğini alan Ali, Tigray'ların pek çok bölgesini ele geçirdi. 50 binden fazla insan can verdi ve bunların ne yazık ki büyük kısmı sivildi. Tigray'ların çekildikleri bölgelerde gerilla savaşına dönüştürdükleri çatışmalar devam ediyor. Yaşanan çatışmalarda korkunç boyutlarda insan hakları ihlallerinin yapıldığını da buraya kayıt düşelim.

Camilerde yaşanan katliamın olduğu bölge olan Amhara, Tigray'a sınır bir coğrafya. Amhara Bölgesi'ndeki paramilitar özel polis ve Amharalı Hristiyan Milliyetçi Fano milislerinin hükümete destek vererek Tigray'lara saldırdıkları. Aynı yapı Amhara içinde de Müslümanlara dönük tehdit ve tedhiş uygulaması içinde bulunuyorlar.

Ne yazık ki Ortadoğu ve Asya'da oluşturulan yasa dışı silahlı örgütler bir aparat olarak savaşlarda kullanılsa da sonrasında sivillerin başına bela olabiliyorlar. Daes, Haşdi Şabi gibi oluşumlara benzer olarak Fano Amhara Örgütü'nün "Hristiyan" olması aparathından bir şey azaltmıyor. Uluslararası Af Örgütü'nün geçtiğimiz yıl yayınlanan raporunun Etiyopya bölümünde bu örgütlerin Tigray'daki katliamlarına işaret edilmiş bununla birlikte savaşın parçaladığı bölgede yüzlerce kadın ve kız çocuğuna tecavüz edildiği, kurbanlardan bazıları cinsel köleliğe zorlandığı ifade edilmektedir. Bu bağlamda Uluslararası Af Örgütü Genel Sekreteri Agnes Callamard'ın, AFP'ye yaptığı açıklamada kullandığı şu ifadeler çok önemlidir:

"Tecavüz ve cinsel şiddetin, Tigray'daki kadınlara ve kız çocuklarına kalıcı fiziksel ve psikolojik zarar vermek için bir savaş silahı olarak kullanıldığı açıktır. Yüzlerce kadın aşağıladı ve insanlık dışı, acımasız muamelelere maruz kaldı. İşlenen cinsel suçların ağırlığı ve ölçeği derinden sarsıcıdır. Savaş suçları ve hatta insanlığa karşı suçlar teşkil edebilir."

Tigray'da katliamlara ve tecavüzlere başvuran bileşenler içinde olan Hristiyan Amharalı paramilitar güçler ve Fano gibi milisler kendi bölgelerinde Müslümanları da tehdit olarak görmekte ve onları da cinayet ve tecavüz sopsıyla terbiye etmeye çalışmaktadırlar. İlk Müslüman heyetine bağını açan, hoşgörüsü ve basiretiyle sahabelerin ikametini izin veren Kral Necası'nın ülkesinde, Müslümanlara görülen bu reva kabul edilemez. Ramazan ayı içinde yapılan katliamlardan dolayı, bölgedeki Müslümanlar korkulardan bayramda evlerinden çıkmadılar. Durum bu kadar vahim. Kendisi Hristiyan olsa da babası Müslüman olan Başbakan Abiy Ahmed Ali'den aldığı Nobel Barış Ödülü'nün hakkını vermesini, Fano Amhara adlı terör örgütünü dağıtmasını, suça bulaşmış olanların yargılanmasını ve ülkesindeki Müslümanların güvenliğini sağlamasını istiyoruz.

Etiyopya'daki Müslümanların yaşadığı süreci gündemleştirmeyen İslami yapılar, süreci müdahil olabilecekken suskun kalan İslami kurumlar ve kişiler vebal altındadır.

Ne kadar ırkçılık o kadar etkileşim

Avrupa ülkelerinde, **Müslümanlara** ve Türklere yönelik ırkçı söylemleri konu edinen bir Tweet'in altına yazılan; nefret, hakaret ve küfürle yanıtı **Twitter'a** şikâyet **ettim geçenlerde**.

Tüm sosyal medya platformları kullanıcılarına bu hakkı tanıyor ve teşvik de ediyor.

Örneğin Twitter'da; ırk, etnik köken, ulusal köken, sosyal sınıf, cinsel yönelim, cinsiyet, cinsel kimlik, dini inanç, yaş, engellilik durumu ya da önemli hastalığa dayanarak diğer kişilere karşı şiddeti destekleyemez, doğrudan saldıramaz veya tehditlerde bulunamazsınız. Yani **Twitter** **'biz böyle söylemlere asla müsaade etmeyiz'** diyor.

Tüm kullanıcılarına, tam olarak kelimesi kelimesine bu taahhütte bulunuyor. Ancak benim yaptığım şikâyete geri bildirim yapan Twitter, ırkçı söylemler ve küfürler olan paylaşımı nefret suçu kapsamında değerlendirmedini, paylaşımı kaldırmayacağını ama dilersem **o hesabı engelleyebileceğim tavsiyesinde** bulundu.

Bakmayın, muhatap alınmış gibi yazdığımı. Bana gelen otomatik mesajdı. Yani incelenmesini istediğim paylaşımın bir çift göz tarafından okunmadığını söyleyebilirim. Zaten mümkün değil. Milyonlarca kullanıcı olan bir platform her mesajı nasıl incelesin? Böyle bir denetleme mümkün değil. Fakat mekanizması var. Yapay zeka maharetiyle gayet de işliyor. Hatta **geçtiğimiz aylarda bu mekanizmaya takıldım ve Instagram paylaşımımı kaldırdı**. Ukrayna'ya savaşmaya giden Çeçenlere dair yazdığım metinde Cahar Dudayev, Şamil Basayev ve Aslan Mashadov isimleri geçtiği için Instagram anında yaptırım uyguladı. Hem paylaşımımı kaldırdı hem de gösterimimi düşürdü. Üstüne üstlük hayalet hesap oldum, yani aramalarda Ersin Çelik yazınca çıkmıyorum. Yetmedi, ceza da almışım, 26 Mayıs'a kadar markalı içerik paylaşımı yapamayacakmışım. Evet, evet paylaştığım metinde Çeçenistan direnişinin efsane komutanlarını zikrettiğim için başıma geldi bunlar. **Instagram gönderimi, şiddet ve tehlikeli örgütlerle ilgili kuralına aykırı buldu**. Yani yapay zeka tespit etti. Görüldüğü gibi istenirse takır takır işleyen bir sistem var. Fakat hiç adil değil bu sistem. Konu da ben değilim zaten. Sadece edindiğim tecrübeyi aktardım.

Sosyal medya platformlarının sınırsız ifade özgürlüğü, her fikre, düşünceye, inanca, etnik kökene eşit olma taahhüdü tamamen göz boyamadan ibaret. Önceki

gün yayınlanan bir rapor bu adaletsizliği tüm dünyanın gözüne soktu adeta. Sosyal medya şirketlerinin **Müslüman** karşıtlığıyla ilgili şikâyetlerin yüzde 89'unu duymazdan geldiği rapor edildi. ABD'de bulunan Dijital Nefretle Mücadele Merkezi (CCDH) tarafından hazırlanan rapora göre; **Müslümanlara** yönelik nefret söylemleri karşısında sosyal medya platformlarına yapılan **her 10 şikâyetten dokuzu hakkında işlem yapılmamış**.

Washington'da ofisi bulunan CCDH'nin açıklamasında, "Bu rapor, Facebook, Instagram, TikTok, Twitter ve YouTube dahil olmak üzere sosyal medya şirketlerinin kendilerine bildirilen **Müslüman** **karşısı nefret ve islamofobik** **paylaşımların yüzde 89'unda harekete geçmediğini ortaya koyuyor**" ifadeleri yer aldı. **Müslümanları** karikatürler, komplolar ve asılsız iddialarla hedef alan 530 gönderiyi mercek altına alan uzmanlar ve bu gönderilerin en az 25 milyon kez görüntülendiğini tespit etmiş.

Çeçen komutanların ismi geçen paylaşımı **tehlikeli örgütlerle ilgili değerlendirip kaldıran** Instagram, **#deathtoislam** (İslam'a ölüm), **#islamiscancer** (İslam kanseridir) gibi **etiketlerin kullanılmasına izin vermiş**. Aynı etiket Twitter ve TikTok'ta da yayınlanmış ve yapılan paylaşımlar en az 1,3 milyon görüntülenme almış.

Sosyal medya şirketleri sadece **"söylem taşıyıcılığı"** yapmıyorlar. ırkçı, **İslam** karşıtı paylaşım ve etiketlere izin vererek hem şiddeti teşvik edip hem de nefret suçunu meşrulaştırıyorlar. Bunlara ek olarak, kendi koydukları kuralları çiğneyen içeriklerden etkileşim elde edip para da kazanıyorlar. Bu kazanç, sosyal medya şirketlerinin kaos ve etkileşim denklemi üzerine kurguladıklarının ispatı aynı zamanda. **Kaosun olmadığı yerde etkileşim olmaz**. Etkileşim yoksa reklam geliri olmaz. Sosyal medyada sistem tam olarak böyle işliyor. Algoritmalar bu yüzden kaosu destekliyor. ırkçılık, nefret ve **İslam**'a saldırı bu yüzden yapay zekanın radarına takılmıyor.

Sosyal medyadaki ırkçılık, nefret söylemi ve şiddete teşvik pastasının Türkiye'deki diliminin ne kadar büyük olduğunu ise Ramazan Bayramı haftasında gördük. Ülkemizde yaşayan Suriyeliler ve diğer milletlerden insanlara sosyal medyada başlatılan cadı avı, kim ne derse desin amacına ulaştı.

Bundan sonrası çok daha sert geçecek ve 2023'e giderken **Türkiye'de yükselen ırkçılığın merkezi** ve politik güç devşirme merkezi **sosyal medya platformları ve özellikle de Twitter olacak**.

ERSİN ÇELİK

ersin.celik@yenisafak.com.tr